

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 2021

1213/2021

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 5 §:n 2 kohta, 6 §:n 9 ja 19 kohta, 8 §:n 4 kohta, 9 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti, 30 §:n 1 ja 4 momentti, 31 §:n 1 momentti, 33 §, 51 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 2 momentin 1 kohta, 55 §:n 1 momentti, 57 §, 58 §:n 5 momentti, 61 §, 62 §:n 1 momentti, 65 ja 71 a §, 72 §:n 4 ja 6 momentti, 75, 78 ja 81 §, 82 §:n 3 momentti sekä 83 §:n 2 ja 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 2 kohta laissa 1555/2019, 6 §:n 9 ja 19 kohta, 30 §:n 1 ja 4 momentti, 31 §:n 1 momentti, 33 ja 71 a §, 72 §:n 4 ja 6 momentti, 78 ja 81 § sekä 82 §:n 3 momentti laissa 766/2020 sekä 9 §:n 2 momentti, 58 §:n 5 momentti ja 65 § laissa 1178/2016, ja

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 766/2020, uusi 20–24 kohta, 9 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1178/2016, uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 32 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 766/2020, uusi 3 momentti, 67 §:ään uusi 7 momentti, 72 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 766/2020, uusi 7 momentti sekä lakiin uusi 78 a–78 f § seuraavasti:

5 §

Maantieteelliset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *kolmannella alueella* Kanariansaaria, Ahvenanmaan maakuntaa, Kanaalisaaria, Helgolandin saarta, Büsingenin aluetta, Ceutaa, Melillaa ja Livignoa sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa ja 355 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja alueita;

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *tietokoneistetulla järjestelmällä* valmisteveron alaisten tavaroiden siirtojen ja valvonnan tietokoneistamisesta (uudelleenlaadittu) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2020/2631 artiklassa tarkoitettua tietokoneistettua järjestelmää,

HE 190/2021
VaVM 25/2021
EV 192/2021

Neuvoston direktiivi (EU) 2020/262 (32020L0262); EUVL L 58, 27.2.2020, s. 4

jonka tarkoituksena on hallinnollisen asiakirjan siirtäminen sähköisesti ja valvonnan parantaminen;

19) *yhdenmukaistetun valmisteveron alaisilla tuotteilla* neuvoston direktiivin 2008/118/EY täytäntöön panemisesta valmisteveron alaisen tavaroiden väliaikaisesti verottomia siirtoja koskevien tietokoneistettujen menettelyjen osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 684/2009 liitteen II kohdassa 11 tarkoitettuja tuotteita;

20) *varmistetulla lähettäjällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on rekisteröity lähtöjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten rekisteriin, jotta kyseinen henkilö voi ansiotoiminnassaan lähettää yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita, jotka on luovutettu kulutukseen yhden jäsenvaltion alueella ja jotka sen jälkeen siirretään toisen jäsenvaltion alueelle;

21) *varmistetulla vastaanottajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on rekisteröity määräjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten rekisteriin, jotta kyseinen henkilö voi ansiotoiminnassaan vastaanottaa yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita, jotka on luovutettu kulutukseen yhden jäsenvaltion alueella ja jotka sen jälkeen siirretään toisen jäsenvaltion alueelle;

22) *väliaikaisesti varmistetulla lähettäjällä* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on rekisteröity lähtöjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten rekisteriin, jotta kyseinen henkilö voi ansiotoiminnassaan lähettää tietyn määrän tietyille vastaanottajalle ja tietyinä ajankohtana yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita, jotka on luovutettu kulutukseen yhden jäsenvaltion alueella ja jotka sen jälkeen siirretään toisen jäsenvaltion alueelle;

23) *väliaikaisesti varmistetulla vastaanottajalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on rekisteröity määräjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten rekisteriin, jotta kyseinen henkilö voi ansiotoiminnassaan vastaanottaa tietyn määrän tietyltä lähettäjältä ja tietyinä ajankohtana yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita, jotka on luovutettu kulutukseen yhden jäsenvaltion alueella ja jotka sen jälkeen siirretään toisen jäsenvaltion alueelle;

24) *sääntöjenvastaisella saapumisella* sellaisten valmisteveron alaisen tuotteiden saapumista unionin alueelle, joita ei ole luovutettu vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti ja joista on syntynyt tai joista olisi syntynyt, jos kyseisistä tuotteista olisi kannettu tulli, tullikoodeksin 79 artiklan 1 kohdan mukainen tullivelka.

8 §

Kulutukseen luovutus

Kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan:

4) valmisteveron alaisen tuotteiden tuontia, sääntöjenvastainen tuonti ja sääntöjenvastainen saapuminen mukaan lukien, Suomeen unionin ulkopuolelta, paitsi jos tuotteet asetetaan välittömästi maahantuonnin tapahduttua väliaikaisen verottomuuden järjestelmään;

9 §

Tuotteiden tuhoutuminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

Kulutukseen luovutuksena ei myöskään pidetä tuotteiden luonteesta johtuvaa osittaista menettämistä, joka on tapahtunut siirrettäessä valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, jos menettämisen määrä jää kyseisten valmisteveron alaisen tuotteiden osittaisen menettämisen yhteisen raja-arvon alapuolelle, ellei ole perustel-

tua syytä epäillä petosta tai sääntöjenvastaisuutta. Sitä osaa osittaisesta menettämisestä, joka ylittää kyseisen raja-arvon, pidetään kulutukseen luovutuksena. Yhteiset raja-arvot määritellään komission delegoiduissa säädöksissä. Jos raja-arvoja ei ole määritelty tai kyse on muista kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista, sovelletaan kansallisia menettelyjä.

Tuotteiden täydellinen tuhoutuminen, lopullinen menettäminen tai osittainen menettäminen on näytettävä toteen sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla, jossa tuotteet tuhoutuivat tai menetettiin kokonaan tai osittain. Jos ei ole mahdollista määrittää, missä tuhoutuminen tai menettäminen on tapahtunut, se on näytettävä toteen sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla, jossa se havaittiin. Jos tuotteet tuhoutuvat tai menetetään Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Jos todetaan, että valmisteveron alaiset tuotteet ovat tuhoutuneet täydellisesti tai ne on menetetty lopullisesti tai osittain, tuotteiden siirtämiseksi 55 §:n nojalla annettu vakuus vapautetaan tapauksen mukaan kokonaan tai osittain riittävien todisteiden esittämisen jälkeen.

18 §

Vapautukset valmisteverosta

— — — — —

Jos valmisteveron alaisia tuotteita siirretään toisesta jäsenvaltiosta 1 momentissa tarkoitetuille vastaanottajille väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, valmisteveron alaisten tuotteiden mukana on oltava verovapautustodistus. Verovapautustodistuksessa on ilmoitettava luovutettaviksi tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden luonne ja määrä, tuotteiden arvo, verosta vapautetun vastaanottajan henkilöllisyys ja vapautuksen varmentava isäntäjäsenvaltio. Lisäksi sovelletaan, mitä 8 luvussa säädetään tuotteiden siirroista väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä.

— — — — —

30 §

Valmisteverotuksen rekisteri

Verohallinto pitää luvanhaltijoista ja verottomista varastoista sekä kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirtoja varten rekisteröidyistä luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä rekisteriä, jota hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 389/2012 edellytetään. Lisäksi Verohallinto pitää tämän lain ja valmisteverolakien täytäntöön panemiseksi rekisteriä, johon merkitään valmisteverotusta ja valmisteverojen palauttamista varten tarpeelliset tiedot.

— — — — —

Luvanhaltijoista ja verottomista varastoista sekä kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirtoja varten rekisteröidyistä luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä pidettävän rekisterin tietojen luovuttamisesta sähköisesti toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään 1 momentissa mainitussa asetuksessa.

31 §

Rekisteröitymisilmoitus

Niiden valmisteveron alaista toimintaa harjoittavien, joiden on lain mukaan rekisteröidyttävä verovelvolliseksi, tuensaajaksi tai pienvalmistajaksi, tai niiden säännöllisesti tuotteita lähettävien tai vastaanottavien, jotka rekisteröityvät varmistetuksi lähettäjäksi tai varmistetuksi vastaanottajaksi, on tehtävä Verohallinnolle rekisteröitymisilmoitus. Rekiste-

röitymisilmoitus on tehtävä ennen kuin rekisteröitymistä edellyttävä toiminta alkaa, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä.

32 §

Rekisteröinnin ajankohta

Verohallinto merkitsee varmistetun lähettäjän ja varmistetun vastaanottajan rekisteriin ennen tuotteiden lähettämistä tai vastaanottamista.

33 §

Rekisteröintiä koskeva päätös

Verohallinnon on annettava asianomaiselle päätös rekisteröintiä koskevassa asiassa.

Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ssä säädetään. Tuensaajaan, pienvalmistajaan ja varmistettuun lähettäjään sovelletaan tällöin, mitä verovelvollisesta säädetään.

51 §

Tuotteiden siirrot väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita voidaan siirtää väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä unionin alueella tai, jos tuotteet siirretään kolmannen maan tai kolmannen alueen kautta:

1) verottomasta varastosta toiseen verottomaan varastoon, rekisteröidylle vastaanottajalle, vientipaikkaan tai tullilainsäädännössä tarkoitettuun poistumistullitoimipaikkaan, joka on samalla ulkoisen passitusmenettelyn lähtötullitoimipaikka;

3) tuontipaikasta johonkin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun määräpaikkaan tai vastaanottajalle, jos kyseiset tuotteet lähettää rekisteröity lähettäjä lukuun ottamatta tilanteita, joissa tuonti tapahtuu verottomassa varastossa; valmisteveron alaisia tuotteita voidaan kuitenkin siirtää tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain, jos tulli-ilmoituksen antaja on toimittanut tuontijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 389/2012 19 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisen valmisteveronumeron, jolla yksilöidään siirron rekisteröity lähettäjä ja vastaanottaja.

Muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita voidaan siirtää väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä:

1) Suomen alueella verottomasta varastosta toiseen verottomaan varastoon, vientipaikkaan tai tullilainsäädännössä tarkoitettuun poistumistullitoimipaikkaan, joka on samalla ulkoisen passitusmenettelyn lähtötullitoimipaikka taikka toiseen jäsenvaltioon;

55 §

Vakuus valmisteveron alaisten tuotteiden siirroista

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän on annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta valmisteveron alaisia tuotteita siirrettäessä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Vakuuden on oltava voimassa kaikkialla unionissa. Vakuutta ei tarvita, kun energiatuotteita siirretään kiinteitä putkia pitkin.

1213/2021

57 §

Siirron päätyminen

Valmisteveron alaisten tuotteiden siirto väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä päättyy silloin, kun vastaanottaja on vastaanottanut valmisteveron alaiset tuotteet taikka silloin, kun tuotteet ovat poistuneet unionin alueelta tai asetettu tullilainsäädännössä tarkoitettuun ulkoiseen passitusmenettelyyn.

58 §

Tuotteiden lähettäminen tietokoneistetun järjestelmän valvonnassa

— — — — —

Jos valmisteveron alaisia tuotteita siirretään Suomessa vientipaikkaan eikä vienti-ilmoitusta anneta Suomessa, Verohallinto toimittaa yksilöidyn hallinnollisen viitekoodin sisältävän sähköisen hallinnollisen asiakirjan viipymättä vientijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Jos vienti-ilmoitus annetaan Suomessa, Verohallinto säilyttää sähköisen hallinnollisen asiakirjan odottamassa vientiraporttia.

— — — — —

61 §

Määräpaikan muutos

Lähettäjä voi väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tapahtuvan siirron aikana muuttaa määräpaikkaa käyttäen tietokoneistettua järjestelmää sekä esittää uuden määräpaikan, jonka on oltava veroton varasto, rekisteröidyn tai väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan ilmoittama paikka, vientipaikka, ulkoisen passituksen lähtötullitoimipaikka tai soveltuviissa tilanteissa 54 §:ssä tarkoitettu suoran luovutuksen paikka. Lähettäjän on toimitettava muutosta koskeva sähköisen hallinnollisen asiakirjan luonnos lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille käyttäen tietokoneistettua järjestelmää.

62 §

Energiatuotteiden siirrot

Valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity lähettäjä voi lähettää yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia energiatuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä meritse tai sisävesitse sellaiselle vastaanottajalle, joka ei ole tarkasti tiedossa sillä hetkellä, kun lähettäjä antaa 58 §:ssä tarkoitetun sähköisen hallinnollisen asiakirjan luonnoksen. Jos edellä tarkoitettua asiakirjaa laadittaessa tuotteet on tarkoitettu viedä unionin ulkopuolelle, menettelyä ei sovelleta.

— — — — —

65 §

Vientiraportti

Jos Suomessa lähetetyt tuotteet on siirretty vientipaikkaan ja vienti-ilmoitus on annettu Suomessa, Verohallinto laatii vientiraportin sen vahvistuksen perusteella, jonka on antanut tullilainsäädännössä tarkoitettu poistumistoimipaikka tai se toimipaikka, jossa muo-
dollisuudet suoritettiin, kun tuotteet siirrettiin kolmannelle alueelle. Vahvistuksessa on todistettava, että valmisteveron alaiset tuotteet on viety unionin alueelta. Verohallinto tarkastaa mainitussa vahvistuksessa olevat tiedot sähköisesti.

Jos toisesta jäsenvaltiosta lähetetyt tuotteet on siirretty Suomessa sijaitsevaan vientipaikkaan ja vienti-ilmoitus on annettu Suomessa, Verohallinto tarkastaa tiedot ja lähettää

vientiraportin lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Verohallinto ilmoittaa lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jos tuotteita ei enää viedä unionista. Lähtöjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tästä lähettäjälle viipymättä. Saatuaan ilmoituksen lähettäjän on joko peruutettava sähköinen hallinnollinen asiakirja 60 §:n mukaisesti tai muutettava tuotteiden määräpaikka 61 §:n mukaisesti.

Verohallinto toimittaa vientiraportin lähettäjälle.

67 §

Tietokoneistetun järjestelmän korvaava järjestelmä

— — — — —

Jos tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytettävissä lähtöjäsenvaltiossa, lähettäjä toimittaa vienti-ilmoituksen antajalle 1 momentin 1 kohdan mukaisen vara-asiakirjan jäljennöksen siirrettäessä tuotteita vientipaikkaan tai ulkoisen passitusmenettelyn lähtötullitoimipaikkaan. Jos vienti-ilmoitusta ei anneta Suomessa, vienti-ilmoituksen antaja toimittaa vara-asiakirjan jäljennöksen vientijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

71 a §

Tuotteiden siirtämistä koskevia erityisiä säännöksiä

Edellä 54, 58, 59, 61–64, 66–68 ja 71 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

72 §

Yksityishenkilön tuomiset

— — — — —

Jos yksityishenkilö hankkii tuotteita muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, hän on velvollinen suorittamaan tuotteista veron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa. Yksityishenkilön on lisäksi ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

— — — — —

Edellä 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yksityishenkilön on lisäksi ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 4 ja 6 momentissa säädetään vakuuden antamisesta, ei kuitenkaan sovelleta kuljettaessa muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomeen.

75 §

Hallussapito kaupallisessa tarkoituksessa

Jos toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita siirretään Suomeen niiden täällä kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaa luovuttamista tai käyttöä varten, niistä on kannettava valmistevero Suomessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta etämyyntiä koskevien säännösten soveltamista. Tuotteita voidaan siirtää ainoastaan varmistetulta lähettäjältä tai väliaikaisesti varmistetulta lähettäjältä varmistetulle vastaanottajalle tai väliaikaisesti varmistetulle vastaanottajalle.

Varmistettu vastaanottaja ja väliaikaisesti varmistettu vastaanottaja ovat verovelvollisia vastaanottamistaan tuotteista Suomessa. Jos 1 momentissa tarkoitettua siirtoa aikana on tapahtunut 82 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus, kaikki siirtoon osallistuneet ovat

vastuussa suoritettavasta verosta. Verovelvollinen on myös se, joka luovuttaa tuotteet tai pitää hallussaan luovutukseen tarkoitettuja tuotteita tai jolle tuotteet luovutetaan Suomessa.

Jos muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita siirretään Suomeen niiden täällä kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaa luovuttamista tai käyttöä varten, niistä on kannettava valmistevero Suomessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta etämyyntiä koskevien säännösten soveltamista. Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tuotteet tai pitää hallussaan luovutukseen tarkoitettuja tuotteita tai jolle tuotteet luovutetaan Suomessa.

Valmisteveroa on suoritettava sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet vastaanotetaan tai pidetään hallussa Suomessa.

Jos yhdessä jäsenvaltiossa kulutukseen jo luovutettuja valmisteveron alaisia tuotteita siirretään unionissa kaupallisessa tarkoituksessa ja siirrossa noudatetaan 78 §:ssä säädettyjä menettelyjä, tuotteita ei katsota pidettävän hallussa tässä tarkoituksessa ennen kuin ne saapuvat määräjäsenvaltioon.

Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirto alkaa, kun ne poistuvat varmistetun lähettäjän tai väliaikaisesti varmistetun lähettäjän tiloista tai muusta sellaisesta lähtöjäsenvaltion paikasta, josta on ennen siirron alkamista ilmoitettu lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Valmisteveron alaisten tuotteiden siirto päättyy, kun varmistettu vastaanottaja tai väliaikaisesti varmistettu vastaanottaja on vastaanottanut tuotteet toimitiloissaan tai muussa sellaisessa määräjäsenvaltion paikassa, josta on ennen siirron alkamista ilmoitettu määräjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

78 §

Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa

Edellä 75 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirroissa on käytettävä tietokoneistettua järjestelmää ja 78 a §:n mukaisesti laadittua sähköistä yksinkertaistettua hallinnollista asiakirjaa.

Varmistetun vastaanottajan on annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Verohallinto vahvistaa vakuuden lajin ja suuruuden varmistetun vastaanottajan rekisteröitymisen yhteydessä. Vakuuden on oltava voimassa kaikkialla unionissa. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon toiminnan laajuus. Vakuutta koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Vakuutta koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

Verohallinto voi vaatia lisää vakuutta tai vapauttaa vakuutta varmistetun vastaanottajan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia. Vakuudesta vapautetaan se osa, jota ei ole käytetty eikä käytetä veron suorituksiksi.

Väliaikaisesti varmistetun vastaanottajan on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa sekä vakuuden antamisesta ja väliaikaisesti varmistetusta vastaanottajasta 4 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä. Verovelvollisen on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että Suomen ja toisen tai useamman jäsenvaltion välillä voidaan sopia yksinkertaistetuista menettelyistä, joita sovelletaan 75 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirroissa näiden jäsenvaltioiden välillä.

Sähköinen yksinkertaistettu hallinnollinen asiakirja

Jos 75 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita lähetetään Suomesta, varmistetun lähettäjän tai väliaikaisesti varmistetun lähettäjän on toimitettava sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan luonnos Verohallinnolle tietokoneistettua järjestelmää käyttäen.

Verohallinto tarkastaa luonnoksessa olevat tiedot sähköisesti. Jos tiedot eivät ole oikein, Verohallinto ilmoittaa asiasta lähettäjälle viipymättä. Jos tiedot ovat oikein, Verohallinto antaa sähköiselle yksinkertaistetulle hallinnolliselle asiakirjalle yksilöivän hallinnollisen viitekoodin ja ilmoittaa sen lähettäjälle.

Verohallinto toimittaa sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan viipymättä määräjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, joiden on toimitettava se varmistetulle vastaanottajalle tai väliaikaisesti varmistetulle vastaanottajalle.

Varmistetun lähettäjän tai väliaikaisesti varmistetun lähettäjän on annettava valmisteveron alaisten tuotteiden mukana seuraavalle henkilölle yksilöivä yksinkertaistettu hallinnollinen viitekoodi. Valmisteveron alaisten tuotteiden mukana seuraavan henkilön on voitava pyydettäessä esittää tämä koodi toimivaltaisille viranomaisille koko siirron ajan.

Varmistettu lähettäjä tai väliaikaisesti varmistettu lähettäjä voi muuttaa tietokoneistettua järjestelmää käyttäen määräraikan samassa jäsenvaltiossa toiseksi, saman varmistetun vastaanottajan tai väliaikaisesti varmistetun vastaanottajan pitämäksi vastaanotto paikaksi tai lähettäjän lähtöpaikaksi. Tätä varten lähettäjän on toimitettava määräraikan muutosta koskevan sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan luonnos Verohallinnolle käyttämällä tietokoneistettua järjestelmää.

Vastaanottoraportti

Varmistetun vastaanottajan ja väliaikaisesti varmistetun vastaanottajan on viipymättä ja viimeistään viiden arkipäivän kuluessa siirron päättymisestä annettava tietokoneistettua järjestelmää käyttäen raportti tuotteiden vastaanottamisesta. Verohallinto voi perustellusta syystä pidentää määräaika, jos vastaanottaja sitä pyytää.

Verohallinto tarkastaa vastaanottoraportissa olevat tiedot sähköisesti. Jos tiedot eivät ole oikein, Verohallinto ilmoittaa asiasta vastaanottajalle viipymättä. Jos tiedot ovat oikein, Verohallinto vahvistaa vastaanottajalle vastaanottoraportin rekisteröinnin ja lähettää raportin lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Vastaanottoraporttia pidetään riittävänä todisteena siitä, että varmistettu vastaanottaja tai väliaikaisesti varmistettu vastaanottaja on täyttänyt kaikki tarvittavat muodollisuudet. Verohallinto toimittaa vastaanottoraportin varmistetulle lähettäjälle tai väliaikaisesti varmistetulle lähettäjälle.

Varamenettelyt ja sähköisten asiakirjojen korvaaminen

Jos tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytettävissä, varmistettu lähettäjä tai väliaikaisesti varmistettu lähettäjä voi aloittaa valmisteveron alaisten tuotteiden siirron, jos:

- 1) tuotteiden mukana seuraa paperille laadittu asiakirja, jossa on samat tiedot kuin sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan luonnoksessa; ja
- 2) varmistettu lähettäjä tai väliaikaisesti varmistettu lähettäjä ilmoittaa asiasta lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ennen siirron alkamista sekä antaa selvityksen syystä, jonka vuoksi tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytössä, jos se johtuu lähettäjistä.

Varmistetun lähettäjän ja väliaikaisesti varmistetun lähettäjän on annettava sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan luonnos 78 a §:n mukaisesti, kun tietokoneis-

tettu järjestelmä on jälleen käytettävissä. Kun sähköisessä yksinkertaistetussa hallinnollisessa asiakirjassa olevat tiedot on hyväksytty 78 a §:n 2 momentin mukaisesti, sähköinen yksinkertaistettu hallinnollinen asiakirja korvaa paperille laaditun asiakirjan. Tämän jälkeen asiakirjan toimittamiseen sovelletaan 78 a §:n 3 momenttia sekä vastaanottoraporttiin 78 b §:ää.

Varmistetun lähettäjän ja väliaikaisesti varmistetun lähettäjän on säilytettävä 1 momentissa tarkoitetun paperille laaditun asiakirjan jäljennös kirjanpidossaan.

Jos tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytettävissä lähtöjäsenvaltiossa, lähettäjä toimittaa 78 a §:n 5 momentissa tarkoitettua määräpaikan muuttamista koskevan tiedon muita viestintäkeinoja käyttäen. Lähettäjän on ilmoitettava asiasta lähtöjäsenvaltion toimivaltaille viranomaisille ennen kuin määräpaikka muuttuu.

Jos vastaanottoraporttia ei voida siirron päätyttyä antaa säädetyssä määräajassa 78 b §:n 1 momentin mukaisesti, koska määräjäsenvaltiossa ei ole käytettävissä tietokoneistettu järjestelmää tai tietokoneistettu järjestelmä ei ole ollut käytössä lähtöjäsenvaltiossa eikä sähköinen yksinkertaistettu hallinnollinen asiakirja ole vielä korvannut paperista asiakirjaa, vastaanottajan on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta annettava Verohallinnolle paperille laadittu asiakirja, jossa ovat samat tiedot kuin vastaanottoraportissa ja jossa todistetaan, että siirto on päättynyt.

Verohallinto lähettää 5 momentissa tarkoitetun asiakirjan jäljennöksen lähtöjäsenvaltion toimivaltaille viranomaisille ja säilyttää vastaanottamansa jäljennöksen vastaanottajan saatavilla, paitsi jos varmistettu vastaanottaja tai väliaikaisesti varmistettu vastaanottaja pystyy antamaan vastaanottoraportin tietokoneistetun järjestelmän kautta pikaisesti tai jos kyse on asianmukaisesti perustellusta tapauksesta.

Kun tietokoneistettu järjestelmä on jälleen käytettävissä määräjäsenvaltiossa tai kun 2 momentissa tarkoitetut menettelyt on saatettu päätökseen, vastaanottajan on annettava 78 b §:n mukaisesti vastaanottoraportti.

78 d §

Vaihtoehtoiset todisteet

Sen estämättä, mitä 78 c §:ssä säädetään, vastaanottoraportti on todiste siitä, että valmisteveron alaisen tuotteen siirto on päättynyt 75 §:n 6 momentin mukaisesti.

Jos vastaanottoraporttia ei ole muista kuin 78 c §:ssä mainituista syistä annettu, vaihtoehtoisena todisteena siirron päättymisestä voidaan esittää asianmukaisiin todisteisiin perustuva määräjäsenvaltion toimivaltainen viranomaisten antama vahvistus, jonka mukaan lähetetyt valmisteveron alaiset tuotteet ovat saapuneet niille ilmoitettuun määräpaikkaan.

Asianmukainen todiste on vastaanottajan antama asiakirja, jossa on samat tiedot kuin vastaanottoraportissa. Jos lähtöjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet määräjäsenvaltion antaman vahvistuksen, sitä on pidettävä riittävänä todisteena siitä, että vastaanottaja on täyttänyt kaikki tarvittavat muodollisuudet.

78 e §

Siirrot Suomen alueella toisen jäsenvaltion alueen kautta

Jos kulutukseen luovutettuja yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita siirretään Suomen alueella sijaitsevien kahden paikan välillä toisen jäsenvaltion alueen kautta, siirrossa on käytettävä sähköistä yksinkertaistettua hallinnollista asiakirjaa ja varmistetun vastaanottajan ja väliaikaisesti varmistetun vastaanottajan on todistettava Verohallinnolle, että tuotteet on vastaanotettu.

Jos valmisteveron alaisia tuotteita siirretään usein ja säännöllisesti 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että Suomen ja toisen jäsenval-

tion välillä voidaan sopia yksinkertaistetuista menettelyistä, joita sovelletaan siirrettäessä tuotteita 1 momentin mukaisesti.

78 f §

Tarkemmat määräykset tietokoneistetusta järjestelmästä

Verohallinto antaa tarkempia määräyksiä tietokoneistetun järjestelmän käytöstä, sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan tietosisällöstä sekä siitä, mitä varmenne- tai tunnistemenettelyä käyttäen sähköinen yksinkertaistettu hallinnollinen asiakirja voidaan antaa.

81 §

Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana

Valmisteveroa ei kanneta Suomessa, jos kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti niiden kuljetuksen aikana toisesta jäsenvaltiosta Suomeen, jos:

- 1) tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn takia;
- 2) tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu ylivoimaisen esteen tai tulipalon, rikkoutumisen tai muun vastaavan ennalta arvaamattoman tapahtuman seurauksena; tai
- 3) tuotteet tuhotaan toimivaltaisen viranomaisen luvan perusteella.

Tuotteita pidetään täydellisesti tuhoutuneina tai lopullisesti menetettyinä, jos niitä ei ole mahdollista käyttää valmisteveron alaisina tuotteina.

Kulutukseen luovutuksena ei pidetä tuotteiden luonteesta johtuvaa osittaista menettämistä, joka on tapahtunut kulutukseen luovutettujen valmisteveron alaisten tuotteiden kuljetuksen aikana toisesta jäsenvaltiosta Suomeen, jos menettämisen määrä jää kyseisten valmisteveron alaisten tuotteiden osittaisen menettämisen yhteisen raja-arvon alapuolelle, ellei ole perusteltua syytä epäillä petosta tai sääntöjenvastaisuutta. Sitä osaa osittaisesta menettämisestä, joka ylittää kyseisten valmisteveron alaisten tuotteiden osittaisen menettämisen yhteisen raja-arvon, pidetään kulutukseen luovutuksena. Yhteiset raja-arvot määritellään komission delegoiduissa säädöksissä. Jos raja-arvoja ei ole määritelty tai kyse on muista kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista, sovelletaan kansallisia menettelyitä.

Jos valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään osittain tai lopullisesti Suomessa tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Jos tuotteet tuhoutuvat tai ne menetetään tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan muussa jäsenvaltiossa, tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Vakuus, joka on annettu 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 4 momentin tai 80 §:n 1 momentin nojalla, on vapautettava.

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Valmistevero kannetaan siltä, joka antoi vakuuden veron maksamisesta 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 tai 4 momentin tai 80 §:n 1 momentin mukaisesti, ja siltä, joka osallistui sääntöjenvastaisuuteen.

Valmisteveron yleiset palautusperusteet

— — — — —

Jos sellaisia tuotteita, joista Suomessa on suoritettu valmistevero, siirretään toiseen jäsenvaltioon siellä kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaa luovuttamista tai käyttöä varten, tuotteet lähettäneellä on oikeus hakemuksesta saada suoritettua veroa vastaava palautus. Palautuksen edellytyksenä on, että tuotteiden siirrossa toiseen jäsenvaltioon on noudatettu 78 §:ssä säädettyä menettelyä. Palautus myönnetään 78 b §:ssä tarkoitetun vastaanottoraportin tai hakijan esittämän muun selvityksen perusteella.

— — — — —

Suomessa kulutukseen luovutetuista tuotteista suoritettu valmistevero on hakemuksesta palautettava, jos tuotteista on 82 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa kannettu vero siinä jäsenvaltiossa, jossa sääntöjenvastaisuus tapahtui tai havaittiin. Tällöin myös 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 4 momentin tai 80 §:n 1 momentin nojalla annettu vakuus on vapautettava.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 13 päivänä helmikuuta 2023.

Kulutukseen luovutettujen yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden vastaanottaminen on sallittua tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2023.

Helsingissä 22.12.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Annika Saarikko